

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT

Tatiana Lorincová

Čo nám hovoria bájky

2014

Vydavateľ:

Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ:

PaedDr. Tatiana Lorincová

Kontakt na autora UZ:

ZŠ Ondavské Matiašovce, 09401,
tana.lorincova@gmail.com

Názov:

Čo nám hovoria bájky

Rok vytvorenia:

2014

Oponentský posudok vypracoval:

PaedDr. Viera Vajsová

ISBN 978-80-565-0662-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inkluzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text nepresiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Hasičskí psi.....	4
Ako sedliak odpratal kameň	Chyba! Záložka nie je definovaná. 0
Dvaja priatelia.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Veverička a vlk.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Vlk a pes.....	22

Hasičskí psi

Niekedy sa stáva, že pri požiari ostanú deti v horiacich domoch. Nemožno ich vyniesť, lebo sa od strachu skryjú a mlčia a hasiči ich v dyme ani neuvidia.

Na to majú v Londýne vycvičených psov. Takíto psi chodia s hasičmi, a keď začne horieť dom, hasiči posielajú psov, aby povynášali deti.

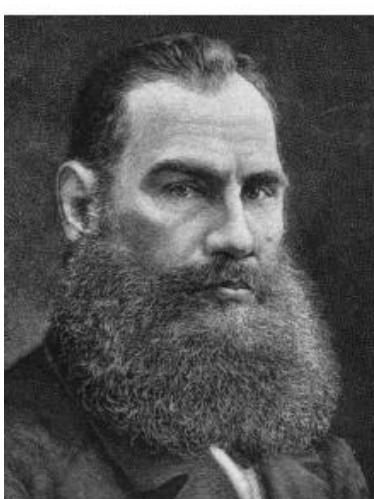
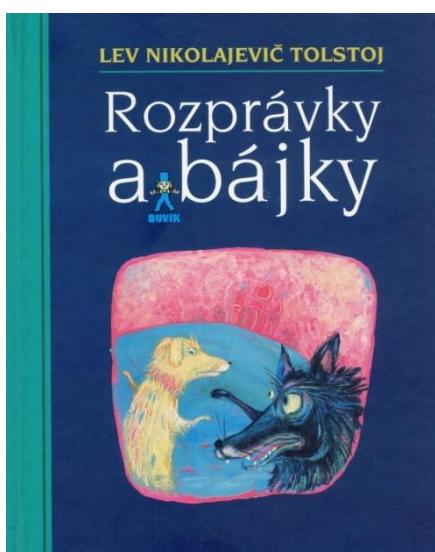
Jeden takýto pes zachránil v Londýne až dvanásť detí. Volali ho Bob.

Raz začal horieť dom. Keď k domu prišli hasiči, s plačom pribehla k nim žena, že v dome ostalo jej dvojročné dievčatko. Hasiči poň poslali Boba.

Bob vybehol po schodoch a zmizol v dyme. O päť minút vyšiel z domu a v zuboch držal za košeľu dievčatko. Matka priskočila k dcére a plakala od radosti, že jej dievčatko je nažive.

Hasiči hladkali psa a prezerali ho, či sa nepopálil. Ale Bob sa chcel silou – mocou vrátiť do domu. Hasiči si mysleli, že v dome ostal ešte niekto živý, a pustili ho. Pes vtrielil do domu, a keď vybehol, držal čosi v zuboch.

Keď ľudia videli, čo nesie, všetci sa rozosmiali. Bola to veľká bábika.

Lev Nikolajevič Tolstoj

1. Cloze test

Niekedy sa stáva, že ..... požiarí ostanú deti v ..... domoch. Nemožno ich vyniesť, ... sa od strachu skryjú ..... mlčia a hasiči ich ..... dymu ani neuvidia. Na to ..... v Londýne vycvičených psov. ..... psi chodia s hasičmi, a keď ..... horiet' dom, hasiči posielajú ....., aby povynášali deti.

2. Ako sa volal hasičský pes?

- a) Azor
- b) Bib
- c) Bob
- d) Bab

3. Prečo hasiči často nevidia v horiacich domoch deti?

- a) Deti od strachu kričia.
- b) Od strachu sa skryjú a mlčia.
- c) Od strachu behajú po dome.
- d) Zachraňujú svoje hračky.

4. Na čo slúžia hasičom vycvičení psi?

- a) Aby pomohli hasičom.
- b) Aby vynášali deti z horiaceho domu.
- c) Aby vynášali detské hračky.
- d) Aby vyniesli cennosti.

5. V ktorom meste sa odohráva dej bájky?

- a) Madrid
- b) Londýn
- c) Praha

d) Bratislava

6. Najviac koľko detí zachránil jeden hasičský pes?

a) desať

b) jedenásť

c) dvanásť

d) trinásť

7. Koľko minút stačilo Bobovi, aby vyniesol dievčatko?

a) 10

b) 5

c) 6

d) 11

8. Prečo plakala matka dievčatka?

a) od strachu

b) od nenávisti

c) od radosti

d) od bolesti

9. Prečo sa chcel Bob vrátiť do domu?

a) pre druhé dieťa

b) pre bábiku

c) pre psíka

d) pre mačiatko

10. Mohol sa hasičský pes popáliť pri záchrane horiacich?

---

11. Prečo malé dievčatko ostalo v horiacom dome?

.....

12. Čo musíš urobiť, keď zbadáš požiar?

.....

13. Prečo sú hasičskí psi veľmi dôležití?

.....

14. Mohla sa táto udalosť naozaj stať?

.....

16. Aké číslo zavoláš v prípade požiaru?

a) 158

b) 155

c) 112

d) 150

17. Aké vlastnosti musí mať hasič?

a) zvedavý a pomalý

b) veselý a zábavný

c) smelý a zodpovedný

d) pekný a slušný

18. Čo by si mal robiť, aby si sa stal hasičom?

.....

19. Máš predpoklady byť hasičom? Aké?

.....

20. Zakrúžkuj, do akého literárneho žánru patrí tento text

- a) rozprávka
- b) bájka
- c) povest'
- d) porekadlo

21. Aký pocit v tebe vyvoláva zvuk hasičského auta?

.....
.

22. Vypracuj päťveršovú báseň o hasičovi. Pokyny:

1. riadok: Napíš nadpis textu. (hasič)

2. riadok: Napíš dve prídavné mená (Aký je hasič?)

3. riadok: Napíš tri slovesá (Čo robí hasič?)

4. riadok: Vytvor peknú vetu o hasičovi zo 4 slov.

5. riadok: Vymysli iný nadpis (jedným slovom).

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

23. Napíš, aký by mal byť hasič.

H.....

A.....

S.....

I.....

Č.....

24.

Popíš ako vyzerá hasič.....

Porovnaj ho s policajtom.....

Čo t'a napadne, keď počuješ slovo hasič.....

Ako hasiči dokážu zahasiť oheň?.....

Kde všade zasahujú hasiči?.....

Prečo by si chcel byť hasičom?.....

Ako sedliak odpratal kameň

V jednom meste na nábreží ležal obrovský kameň. Kameň zaberal veľa miesta a prekážal premávke. Pozvali preto inžinierov a spytovali sa ich, ako kameň odpratať a koľko to bude stáť. Jeden inžinier povedal, kameň treba rozdrviť pušným prachom a potom ho po častiach odviezť a že to bude stáť osematisíc rubľov. Druhý povedal, že pod kameň treba podložiť veľký valec a na valci ho odviezť a že to bude stáť tisíc rubľov. Ale jeden sedliak povedal: „Ja odpracem kameň sám a dáte mi za to sto rubľov.“ Spýtali sa ho, ako to urobí, a on povedal: „Vykopem pri kameni veľkú jamu, hlinu z jamy rozmetám po námestí, zvalím kameň do jamy a zem urovnám.“ Ako múdry sedliak povedal, tak aj urobil. A dostal sto rubľov. Sto? A ešte sto za dôvtip.

1. Správne spoj obrázok s názvom.

sedliak

inžinier

2. Čo ležalo v jednom meste na námestí?

- a) malá skala
- b) obrovský kameň
- c) veľký kameň
- d) veľa kameňov

3. Prečo pozvali inžinierov?

- a) aby im poradili, ako odpratať kameň
- b) aby sa porozprávali
- c) kameň bol vzácny
- d) aby kameň použili na stavbe

4. Čo poradil prvý inžinier?

- a) kameň odviesť
- b) kameň rozdrvíť pušným prachom
- c) kameň použiť na stavbe
- d) kameň nechat' na svojom mieste

5. Čo poradil druhý inžinier?

- a) odviesť ho na aute
- b) odviesť ho na vlečke
- c) odviesť ho na valci
- d) nechat' ho na mieste

6. Ako odpratal kameň sedliak?

- a) zvalil kameň do vykopanej jamy
- b) zvalil kameň do priekopy

c) kameň nechal na mieste

d) kameň odkotúľal preč

7. Kto si pýtal najvyššiu odmenu za odpratanie kameňa?

.....

8. Koľko rubľov dostał sedliak za odpratanie kameňa?

.....

9. Spoj správne slová s ich významom

premávka nezastavaný priestor v meste

inžinier roľník

sedliak pohyb dopravných prostriedkov

námestie miesto na brehu rieky

nábrežie zamestnanec na stavbe

dôvtip uvážlivo a pohotovo konať

10. Aký bol sedliak?

a) smutný

b) pohotový

c) silný

d) pracovitý

11. Prepíš text správne.

Ale jeedn sdleiak pveodal: „Ja oprdaecm kaemň sám a dtáe mi za to sto rľubov.“ Sýpltli sa ho, ako to ubroí, a on povaedl: „Vykeopm pri kanmei vkeľú jmau, hnliu z jmav rozámetm po nátemsi, zavílm keamň do jmav a zem unrovám.“ Ako mrdúy sdleiak podveal, tak aj ubroil. A dsoatl sto roubľv. Sto? A etše sto za dvitôp.

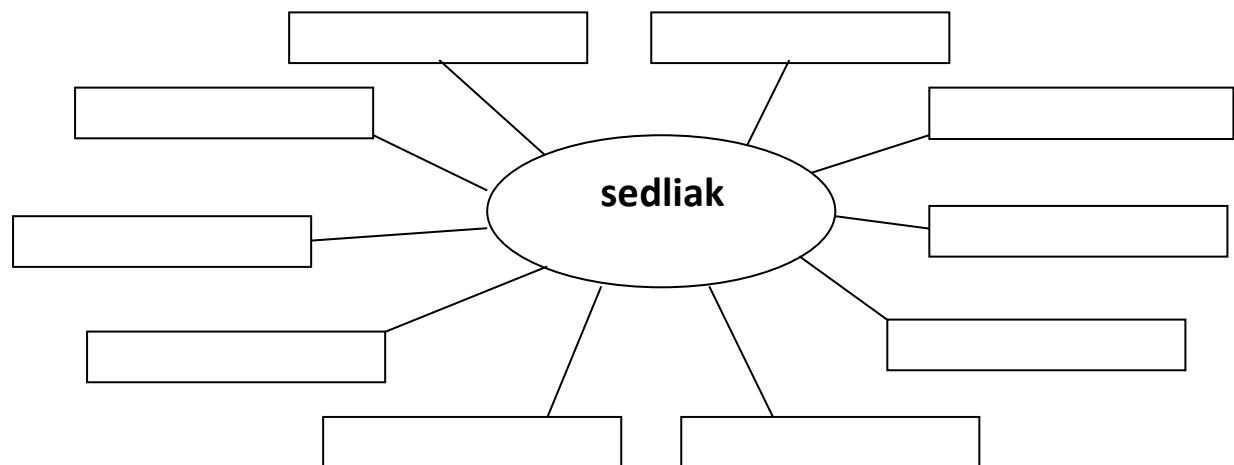
.....

.....
.....
.....
.....
.....

12. V ktorom štáte sa dá platiť rubľami?

- a) Poľsko
- b) Česko
- c) Rusko
- d) Maďarsko

13. Napíš slová, ktoré súvisia so slovom sedliak.

14. Napíš aké povolania sa ti páčia a čím by si chcel byť ty.

.....
.....
.....
.....

Dvaja priatelia

Šli po lese dvaja priatelia a vyskočil na nich medved'. Jeden sa dal do behu, vyliezol na strom a skryl sa v korune. Druhý ostal na ceste. Nemohol nič robiť, hodil sa teda na zem a robil sa mŕtvym. Medved' pristúpil a začal ho oňuchávať. Ležiaci ani nedýchal. Medved' mu oňuchal tvár, ale mysel si, že je mŕtvy, nuž odišiel. Hned' na to ten druhý zliezol zo stromu a smeje sa:
- Čože ti šepkal medved' do ucha? – sptyuje sa. – Ale povedal mi, že tí, čo opustia druha v nebezpečenstve, nemôžu byť naozajstní priatelia.

1. Kto išiel po lese?

- a) traja priatelia
- b) dvaja priatelia
- c) dvaja lesníci
- d) medved'

2. Čo vyskočilo na priateľov?

- a) pes
- b) vlk
- c) medved'
- d) líška

3. Kde sa skryl jeden priateľ?

- a) v jaskyni
- b) v jame
- c) v kríku
- d) v korune stromu

4. Čo urobil druhý priateľ?

- a) hodil sa na zem
- b) hodil sa na zem a robil sa mŕtvy
- c) utekal
- d) kričal

5. Prečo medved' odišiel?

- a) uvidel líšku
- b) zľakol sa
- c) myslel si, že je mŕtvy
- d) uvidel med

6. Kto sa skrýva za zámenom mu vo vete: Medved' **mu** oňuchal tvár, ale myslel si, že je mŕtvy, nuž odišiel. ....

7. Zameň slovo oňuchal za iné, aby sa nezmenil význam vety z predchádzajúcej úlohy.

.....

8. Bolo správne, že sa druhý priateľ smial, keď zliezol zo stromu?

Zakrúžkuj áno nie

Ak nie, prečo?

.....

9. Kto môže byť ozajstným priateľom?

- a) ten, kto klame
- b) neopustí druha v nebezpečenstve
- c) ten, kto podvádza
- d) opustí druha v nebezpečenstve

10. Vyfarbi aké vlastnosti by mal mať dobrý priateľ?

milý

srdečný

závistlivý

úprimný

11. Napíš vlastnosti priateľa, začínajúce na tieto písmená:

P.....

R.....

I.....

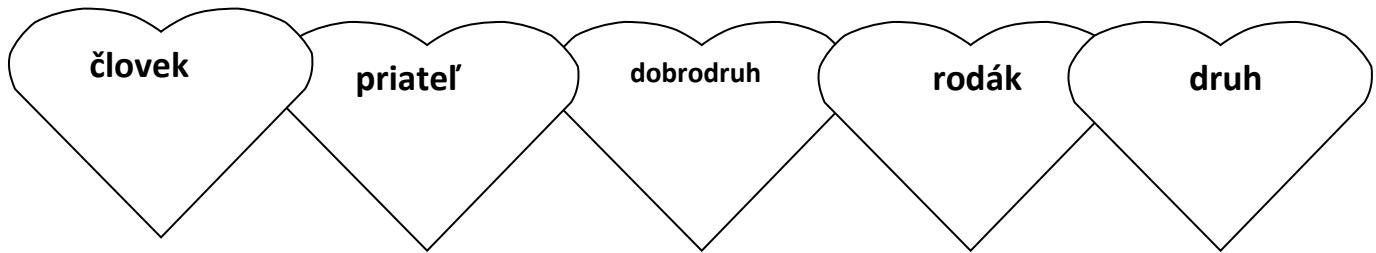
A.....

T.....

E.....

L.....

12. Vyfarbi slová, ktorými môžeme zameniť slovo kamarát.

13. Ako by si opísal medveďa?

- a) malý dravec s oblou hlavou a svetlou srst'ou
- b) dravec s oblou hlavou, silnými tlapami a hustou sivou srst'ou
- c) lesný dravec zavalitého tela s oblou hlavou, silnými tlapami a hnedou srst'ou
- d) poľný dravec so silnými tlapami a hnedou srst'ou

14. Prečítajte si, ako sa chrániť pred medveďom.

Hrajte mŕtveho. Lahnite si na bricho, nohy voľne od seba a prsty rúk spojené za hlavou, aby ste si chránili tvár a krk. Keď medveď vycíti, že ho neohrozujete, zvyčajne odíde. Ostaňte nehybne ležať a čakajte, kým ste si istí, že medveď už odišiel.

15. Ako by si sa v podobnej situácii zachoval ty?

.....
.....

16. Napíš, aké ponaučenie si si zobrajal z tejto bájky.

.....
.....

Veverička a vlk

Veverička poskakovala z vetvičky na vetvičku a spadla rovno na spiaceho vlka. Vlk vyskočil a chcel ju zožrať. Veverička začala prosiť: - Pust' ma vlk, prosím ťa. – Dobre, pustím ťa, ale ty mi povedz, prečo ste vy veveričky také veselé. Mne je vždy smutno, a keď pozriem na vás, vy sa tamhore ustavične hráte a skáčete. Veverička vraví: - Najprv ma pust' na strom, odtiaľ ti to poviem. Vlk ju pustil. Veverička vyskočila na strom a stade zvolala: - Tebe je preto smutno, lebo si zlý. Srdce ti zožiera zlosť. A my sme preto veselé, lebo sme dobré a nikomu neubližujeme.

1. Doplň slová do viet.

Vlk ju pustil. Veverička .....na strom a stade .....: - Tebe je preto smutno, ... si zlý. Srdce ti .....zlosť. A my sme preto ....., lebo sme dobré a ..... neubližujeme.

2. Čo robila veverička na začiatku bájky?

- a) smiala sa
- b) poskakovala
- c) spala
- d) hryzla orechy

3. Prečo chcel vlk veveričku zožrať?

- a) lebo sa z neho vysmievala
- b) lebo na neho spadla
- c) lebo bol hladný
- d) lebo ho vyrušila

4. Čo sa pýtal vlk veveričky?

- a) prečo sú veveričky smutné
- b) prečo sú veselé
- c) prečo šantia
- d) prečo smútia

5. Prečo bol vlk stále smutný?

- a) vlk je smutný, lebo je stále zlý
- b) vlk je smutný, lebo je hladný
- c) vlk je zlý, lebo je sám
- d) vlk je smutný, lebo nemá priateľov

6. Prečo boli veveričky stále veselé?

- a) lebo boli sýte

- b) lebo skáču po stromoch
  - c) lebo boli dobré a nikomu neublížili
  - d) lebo sa hrali

6. Ktorým zvieratkom by si chcel byť ty? Prečo?

Veveričkou, lebo .....

Vlkom, lebo.....

Medved'om, lebo.....

Psom, lebo.....

7. Ktorým zvieratkom by si nechcel byť ty? Prečo?

Veveričkou, lebo .....

Vlkom, lebo.....

Medved'om, lebo.....

Psom, lebo.....

8. Pospájaj zvieratá s ich vlastnosťami.

Veverička silný

Vlk priateľský

Pes veselý

Medved' dravý

9. Správne usporiadaj vety, podľa toho, ako sa odohrával príbeh. Zapiš do bubliniek poradie.

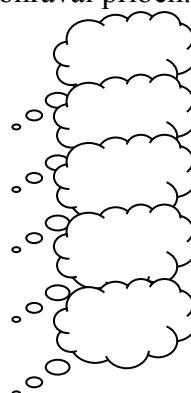
Vlk vyskočil a chcel ju zožrat'.

Veverička spadla rovno na spiaceho vlka.

Vlk veveričku pustil a ona vyskočila na strom.

Prečo sú veveričky stále veselé?

Veverička poskakovala z vetvičky na vetvičku.

10. Prirad' slová opačného významu:

pekný slabý

11. Zakrúžkuj:

Vlk je

a) dobry

b) zlý

c) slabý

12 Vovovička je

a) veselá

b) smutná

c) nekná

d) slabá

13. Aké vlastnosti by mal mať ozajstný priateľ?

.....

.....

Vlk a pes

Vychudnutý vlk išiel okolo dediny a stretol tučného psa. Vraví mu: - Povedz pes, kde vy psy beriete potravu? Pes odpovedal: - Ľudia nám dávajú. – Iste máte u ľudí ťažkú službu. Pes hovorí: - Nie, naša služba nie je ťažká. Musíme v noci strážiť gazdovstvo. – Len zato vás tak dobre chovajú?- spýtal sa vlk. – To by som hned išiel do služby aj ja. – No tak podľa mnou, - vraví pes. – Gazda bude aj teba chovať. Vlk sa potešíl a šiel so psom k ľuďom. Vchádzal už do brány, keď tu zbadal, že pes má na krku odretú srst. Spýtal sa: - Pes, a toto máš od čoho? – To nič nie je, - povedal pes. – Akože nič? – To je od reťaze. Vo dne som priviazaný na reťazi, a tá mi trochu odrela srst. – Ach tak, no dobre sa maj pes, - povedal vlk. – Nepôjdem ja žiť k ľuďom. Čo aj nebudem taký tučný ako ty, ale budem slobodný.

1. Doplň slová do vety (prídavné mená)

..... vlk išiel okolo dediny a stretol ..... psa.

2. Ako slúžia psy ľudom?

- a) strážia gazdovstvo
- b) zaháňajú ovce
- c) ležia v búde
- d) hľadajú poklad

3. Prečo bol vlk vychudnutý a pes tučný?

.....
.....

4. Prečo mal pes odretú srst' na krku?

- a) Bol starý.
- b) Gazda ho týral.
- c) Vo dne bol priviazaný na reťazi.
- d) Bol chorý.

5. Prečo nechcel ísiť vlk k ľudom?

- a) Bál sa ľudí.
- b) Nebol hladný.
- c) Chcel žiť v lese.
- d) Chcel žiť slobodne.

6. Vlk sa považuje za priameho predka psa domáceho.

Aké podobné vlastnosti majú tieto zvieratá?

.....
.....

Čím sa líšia?

.....

.....

7. Zakrúžkuj, v ktorých rozprávkach vystupuje vlk?

- a) Popoluška
- b) Červená čiapočka
- c) Tri prasiatka
- d) Sedem kozliatok

8. Vymaľuj si obrázok a napiš názov rozprávky..

9. Vymysli iný koniec bájky.

.....

.....

10. Vypracuj päťveršovú báseň o svojom psíkovi. Pokyny:

1. riadok: Napíš nadpis textu.

2. riadok: Napíš dve prídavné mená (Aký je tvor psík?)

3. riadok: Napíš tri slovesá (Čo robí pes?)

4. riadok: Vytvor peknú vetu o psíkovi zo 4 slov.

5. riadok: Vymysli iný nadpis (jedným slovom).

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

11. Prečo máš rád svojho psa?

.....

12. Ak nemáš psíka, čo by si urobil pre to, aby ti ho rodičia kúpili?

.....

.....

Zdroje a použitá literatúra

Obrázok Rozprávky a bájky, L. N. Tolstoj. 2014. [Cit. 2014.17.05.] Dostupné na internete:

<http://www.databazeknih.cz/knihy/rozpravky-a-bajky-118988>

Obrázok hasič. 2014. [Cit. 2014.17.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?q=hasi%C4%8D&biw=1280&bih=715&tbo=isch&imgil=>

Obrázok sedliak. 2014. [Cit. 2014.15.04.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?q=sedliak&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=yaI3U4bxLcz50gWfp4CgDw&ved=0CEUQsAQ&biw=1280&bih=715>

Obrázok inžinier. [2014. Cit. 2014.15.04.] Dostupné na internete:

<https://www.istp.sk/karta-zamestnania/5028/Autorizovany-stavebný-inžinier-projektant->

Obrázok medved'. [2014. Cit. 2014.22.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?>

Obrázok veverička. [2014. Cit. 2014.22.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?>

Obrázok vlk. [2014. Cit. 2014.22.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?>

Obrázok vlk. [2014. Cit. 2014.22.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?>

Obrázok pes. [2014. Cit. 2014.22.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?>

Obrázok Červená čiapočka. [2014. Cit. 2014.22.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?>